

Jesteś tutaj:

Strona główna

>

Kultura

>

Międzynarodowa współpraca kulturalna

>

Pomnik Historii Państwa Polskiego

<https://www.lublin.eu/kultura/miedzynarodowa-wspolpraca-kulturalna/pomnik-historii-panstwa-polskiego/>

POMNIK HISTORII PAŃSTWA POLSKIEGO

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.1) "Lublin - historyczny zespół architektoniczno-urbanistyczny" w dniu 25 kwietnia 2007 r. uznany został za **Pomnik Historii Państwa Polskiego**.

Pomnik Historii Państwa Polskiego to szczególna forma ochrony najcenniejszych zabytków w Polsce. Tytuł Pomnika Historii Państwa Polskiego, nadawany przez Prezydenta RP może otrzymać zabytek nieruchomy o szczególnej wartości historycznej, naukowej i artystycznej, utrwalony w powszechnej świadomości i mający duże znaczenie dla dziedzictwa kulturalnego Polski.

Historyczny Zespół Architektoniczno–Urbanistyczny Miasta Lublina

W skład zespołu architektoniczno – budowlanego miasta Lublin wchodzi:

- Wzgórze Zamkowe z historyczną zabudową zamku
- Stare Miasto w granicach dawnych murów miejskich
- staropolski odcinek Krakowskiego Przedmieścia wraz z przyległymi blokami zabudowy
- zespół dawnego klasztoru św. Brygidy wraz z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP Zwycięskiej (fundacja króla Władysława Jagiełły) w granicach murów klasztornych,
- zespół dawnego klasztoru i kościoła Bernardynów pw. Nawrócenia św. Pawła
- zespół archikatedry i południowy blok zabudowy ul. Królewskiej.

Historyczny zespół architektoniczno–urbanistyczny miasta Lublin ukształtował się w wyniku procesów miastotwórczych na przestrzeni ostatniego tysiąclecia, od X do XIX w. Stanowi wybitny przykład układu przestrzennego, który przechował wszystkie zasadnicze elementy struktury urbanistycznej, poczynawszy od licznych relikwów ukształtowania średniowiecznego, a także kolejne nawarstwienia związane z rozwojem przestrzennym od okresu renesansu do końca XIX stulecia. Zespół nierozzerwalnie związany jest z wieloma najważniejszymi wydarzeniami w historii Państwa Polskiego.

Uznany za Pomnik Historii lubelski zespół architektoniczno–urbanistyczny reprezentuje wybitne w skali kraju wartości zabytkowe głównie ze względu na zachowanie autentycznej tkanki budowlanej, historycznego rozplanowania oraz powiązań widokowych i funkcjonalnych. Stanowi cenne świadectwo ciągłości tradycji i wyjątkowe świadectwo „długiego trwania”. Istotą wartości zabytkowej, jakości artystycznej, ale też walorów o charakterze ogólnokulturowym jest, wielokrotnie w publikacjach naukowych podnoszony, fakt historycznej wielokulturowości miasta (zespołu) położonego centralnie w międzyrzeczu Wisły i Bugu, tj. „między Wschodem i Zachodem” Europy.

W obrębie zespołu występują zarówno budowle sakralne o rodowodzie XIV - i XVII - wiecznym (z relikwami wcześniejszymi), jak też kamienice mieszczańskie (od XVI do XIX wieku), dawne budynki rezydencjonalne, gmachy publiczne (np. budynek Trybunału Koronnego, teatry miejskie), a także dzieła budownictwa obronnego (baszta zamku lubelskiego, bramy i baszty miejskie). Zespół obejmuje nadto miejsca upamiętniające ważne w historii narodu i państwa wydarzenia, wśród których na poczesnym miejscu wymienić należy zawarcie unii realnej Polsko – Litewskiej w 1569 r. – symboliczny początek Rzeczypospolitej Obojga Narodów stanowiący prefigurację współczesnych europejskich idei zjednoczeniowych. Obszar wyznaczony granicami nominowanego zespołu jest sui generis parkiem archeologicznym ze względu na wczesną (sięgającą prahistorii) metrykę osadnictwa (w czasach ostatnich odkryte zostały m. in. liczne fragmenty drewnianych wodociągów miejskich instalowanych od 1506 r., wyeksponowane po konserwacji w muzeum przy MPWiK).